

Hogyan töltsük ki a „söralátét”-nek becézett adónyilatkozatot. (2012.05.08.)

A 2011-es évről benyújtandó személyi jövedelemadó bevallási szezon újdonsága a söralátét nagyságú bevallás. A NAV nagyon meg akart felelni a politikai elvárásnak, ezért a szükségesnél két sorral (vagy sörrel) kevesebb sort tett fel a söralátétre. A jelenlegi 3 sorral szemben 5 sorra lenne szükség ahhoz, hogy ne csak a politikai, hanem a szakmai kívánalmaknak is megfeleljen az adónyilatkozat. Jelenleg 3 sort kellene kitölteni elsősorban olyanoknak, akik nem járatosak az adóbevallásban:

Adónyilatkozat a 2011. évre a személyi jövedelemadó kötelezettségéről	
(C)	1. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti valamennyi adóévi adóköteles jövedelem együtt <input type="text"/>
	2. A jövedelmet terhelő személyi jövedelemadó (16%) összege <input type="text"/>
	3. A munkáltató/kifizető által levont személyi jövedelemadó, adóelőleg <input type="text"/>

Számpélda: a magánszemély havi 200 ezer forintot keresett 2011-ben. Két gyermek után vette igénybe a családi kedvezményt megosztás nélkül. Ez évi 2 400 ezer forint jövedelmet, $2\,400 \times 1,27 = 3\,048$ ezer forint adóalapot és $2 \times 12 \times 62\,500 = 1\,500$ ezer forint adóalap csökkentő családi kedvezményt jelent.

Már az 1. sor sem tölthető ki a kitöltési útmutató nélkül. Ugyanis eltér egymástól a nyomtatvány szövege és a kitöltési útmutató. A nyomtatvány szövege alapján az 1. sorba 2 400 ezer forintot kellene írni, a kitöltési útmutató szerint viszont nem a jövedelmet, hanem a kiegészítő adóalappal növelt jövedelmet kell beírni, tehát 3 048 ezer forintot. A 3. sor kitöltése a legegyszerűbb. Ide a kifizető által levont tényleges levont szja előleget kell beírni.

Hogyan kell kitölteni a 2. sort?

Az éves adóalapot csökkenteni kell a családi kedvezmény összegével. Ennek kell kiszámítani a 16 százalékos adóját. Ezt csökkenti az adójóváírás (nem csak nulláig!), mely jogosultsági hónaponként - a 2 750 ezer forintos jogosultsági határig - 12 100 forint, a jogosultsági határ fölötti rész 12%-val csökkentve. Vegyük elő a kockás papírt (2012-ben???)! Elrémisztőneka képlet:

$$\text{Max}(3\,048\,000 - 1\,500\,000 ; 0) \times 0,16 - \text{Max}(12 \times 12\,100 - (3\,048\,000 - 2\,750\,000) \times 0,12 ; 0) \\ = 138\,240 \text{ forint.}$$

A nyomtatvány kitöltő programokat azért rendszeresítette az adóhatóság, hogy ne kelljen ilyen bonyolult számítást elvégezni. Nem is kell. Az adónyilatkozat kitöltése előtt a 1153-as nyomtatvány kitöltőt töltsük ki. Itt is mindössze 4 sort kell kitölteni.

- 1. a munkaviszonyból származó jövedelem (a oszlop) 2 400 ezer forint.
- 16. az összevont adóalapot csökkentő családi kedvezmény összege 1 500 ezer forint
- 24. Adójóváírásra jogosító hónapok száma: 12 hónap.
- 55. kifizetők által levont adóelőleg összege 138 240

Az összes többi adatot a 1153-as kiszámítja. Az adónyilatkozat kitöltésének csak akkor álljunk neki, ha a 67. vagy a 69. sorban szereplő összeg kisebb 1 000 forintnál.

Az adónyilatkozat 2. sorába a 26. sorban szereplő összeget írjuk be.

Mikor lehetne közvetlenül kitölteni az adónyilatkozatot?

Ahhoz, hogy betölthesse szerepét az adónyilatkozat, még két sort kellett volna elhelyezni rajta: 1/a: jogosultsági hónapok száma, 1/b: családi kedvezmény összege. Így már számítható mező lenne a 2. sor és nem a magánszemélynek kellene kiszámítani. Ezen túlmenően a plusz két sor biztosítaná az adónyilatkozat ellenőrizhetőségét is. Az 1/b sorba csak a 62 500 illetve a 206 250 egész számú többszöröse kerülhet. Ez biztosítaná, hogy a családi kedvezmény nem lett megosztva. Az 2. sor számított mezővé tétele kiküszöbölné a számítási hibát, ami elsősorban az adójóváírás kiszámításánál jelentkezhet. Ennek oka, hogy az adónyilatkozat kitöltésénél nem az M30-as igazoláson lévő 24. Adójóváírás sorral kell számolni. Ez a ténylegesen levont adójóváírást tartalmazza és nem a számított értéket.

Jelen állapotában viszont az adónyilatkozat kitölthetetlen. Az 1. sora félreérthető, fogalmilag zavaros, a 2. sor kiszámítása komoly matematikai felkészültséget igényel. Senkinek sem javaslom az adónyilatkozat kitöltését, mert pontosan az ellenőrizhetetlensége miatt borítékolható, hogy a magánszemélyt be fogja hívni az adóhatóság egy kis beszélgetésre. Ezen a beszélgetésen látszólag ártatlan kérdéseken keresztül olyan információk is az adóhatóság birtokába juthatnak a gyanútlan adózótól, ami sok pénzébe kerülhet.

Összefoglalva, mivel a 1153-as nyomtatványkitöltő alkalmazása nélkül nem lehet megbízhatóan kitölteni az adónyilatkozatot, ezért felejtjük el az adónyilatkozatot, az esti sörözéshez használjuk a söralátétet. A korsó rá fog férni.

Angyal József okleveles adószakértő